

Notat

Vår referanse: 21/2007- 1 /
Dato: 01.03.2021

Emne: Rapportering av Koronautgifter 2020

Bakgrunn

Kommunestyret vedtok 15. juni 2020 sak om håndtering av de økonomiske konsekvensene av pandemiutbruddet (KST 67/20) som også var en rapport over utgifter i 1. tertial. Disse konsekvensene ble gjennom vedtaket løst gjennom etableringen av en «koronaavsetning». Her ble ekstra statlige tilskudd, samt effekten av blant annet lavere lønnsvekst og redusert arbeidsgiveravgift avsatt til en egen «koronaavsetning». Rådmannen ble så gitt fullmakt til å disponere midler fra denne til å dekke lønns- og driftsutgifter, samt tapte inntekter, knyttet til pandemiutbruddet. Lavere skatteanslag for kommunene var også en del av vurderingene rundt størrelsen på koronaavsetningen. I saken ble det også rapportert på merutgifter og –mindreinntekter for 1. tertial. I tråd med vedtaket skal det rapporteres til kommunestyret om bruk av midlene.

Kommunestyret behandlet derfor 19. oktober en rapport på bruk av midler per 2. tertial (KST 129/20). I den saken ble også anslagene av lavere lønnsvekst og arbeidsgiveravgift oppdatert. På det tidspunktet var det usikkerhet om hvordan kostnader ut året skulle kompenseres. Det ble derfor gjort vedtak om å gjøre midler fra disposisjonsfondet tilgjengelig for å sikre at det var tilstrekkelig midler til å håndtere kostnadene ut året.

Nye skjønnsmidler fra staten utover høsten, samt økt skatteanslag for 2020 medførte at behovet for å ha tilgjengelig midler fra disposisjonsfondet falt bort, og dette ble gjennomført i en budsjetregulering kommunestyret vedtok 14. desember 2020 (KST 174/20).

Dette notatet gir en oppsummering av de ulike økonomiske effektene Koronapandemien har hatt for Karmøy kommune i 2020. Det må understrekes at det ikke er alle effekter som enkelt lar seg fange opp i regnskapet, og det er derfor et element av skjønn i vurderingene. Flere av anslagene er også usikre. Hovedbildet er likevel at Karmøy kommune har fått dekket de direkte økonomiske effektene av pandemiutbruddet.

Oversikt over inntekter og utgifter

Koronastatus	Per 1. tertia	Per 2. tertia	SUM 2020
Vedtatt overføring til Koronaavsetningen			
Økt rammetilskudd for å dekke bortfalte inntekter barnehage/sfo (KST 67/20)	-8 273 000	-8 273 000	-8 273 000
Økt rammetilskudd våren 2020 (KST 67/20)	-29 612 000	-29 612 000	-29 612 000
Økt rammetilskudd pga utsatt overføring skatteinnkreving (KST 67/20)	-3 680 000	-3 680 000	-3 680 000
Skjønnsmidler fra fylkesmannen våren 2020 (KST 67/20)	-1 470 000	-1 470 000	-1 470 000
Skjønnsmidler fra fylkesmannen tildelt oktober 2020 (KST 174/20)			-1 847 000
Skjønnsmidler fra fylkesmannen tildelt november 2020 til TISK (KST 174/20)			-3 400 000
Økt inntektsutjevning ifm. økt skatteanslag (KST 174/20)			-1 400 000
Sum endring frie inntekter	-43 035 000	-43 035 000	-49 682 000
Lavere lønnsvekst (KST 67/20, KST 129/20)	-42 062 000	-38 136 000	-38 136 000
Redusert arbeidsgiveravgift (KST 67/20, KST 129/20)	-12 309 000	-13 686 000	-13 686 000
Redusert skatteanslag (KST 67/20, 174/20)	32 000 000	32 000 000	19 900 000
Netto vedtatt avsetning til Koronaavsetning	-65 406 000	-62 857 000	-81 604 000
Bruk av koronaavsetningen			
Økte direkte lønnskostnader	6 455 000	19 182 000	33 763 000
Økte direkte driftsutgifter	6 607 000	12 572 000	18 696 000
Inntektsbortfall	11 657 000	11 657 000	13 862 000
Indirekte merutgifter helse- og omsorg			5 000 000
Desinfiseringsmaskiner (investering)	1 082 000	1 082 000	1 082 000
Forlenget drift av kommunal skatteinnkreving	2 260 000	2 260 000	2 260 000
Sum anvendelse av Koronaavsetning	28 061 000	46 753 000	74 663 000

Oppsettet over viser at avsetning til koronaavsetningen er større enn bruken av den, og at det ved regnskapsavslutningen derfor gjenstod 6 941 000 kroner på koronaavsetningen. Dette må imidlertid ses i sammenheng med at skatteinngangen ble dårligere enn lagt til grunn i siste behandling av koronaavsetningen (KST 174/20). I den saken ble koronaavsetning økt på bakgrunn av en oppjustering av det nasjonale skatteanslaget. Dette slo imidlertid ikke til som anslått av departementet, og skatteinngangen endte 0,7 mrd. kroner lavere enn denne prognosen. Dette utgjør om lag 5,3 mill. kroner lavere inntekter for kommunen enn lagt til grunn.

I tillegg kan det nevnes at Karmøy ble trukket mer i rammetilskudd på grunn av at skatteinnkrevingen ble overført til staten, enn det kostet kommunen å drive dette. Når kommunal drift ble forlenget, ble også tilbakeføringen av midler også større enn hva det kostet å forlenge kommunal drift. Dette bidrar positivt med om lag 1,4 mill. kroner i oppsettet. Når man tar hensyn til disse effektene, er det rimelig å si at kartlagte merutgifter og mindreinntekter på grunn av pandemiutbruddet balanserer med ekstra tilskudd, lavere lønnsvekst og redusert arbeidsgiveravgift.

Mer om merutgifter og mindreinntekter

Økte lønns- og driftskostnader

Det er kartlagt totalt 52,5 mill. kroner i lønns- og driftskostnader som kan knyttes direkte til pandemiutbruddet. Dette er i hovedsak kostnader som er merket fortløpende merket i regnskapet på egen prosjektkode, samt enkelte kostnader hvor det ved kontroll i ettertid er avdekket at skulle vært merket.

De største kostnadene er knyttet til helse- og omsorgstjenestene. Dette gjelder blant annet kostnader til luftveislegevakt, arbeid med testing, smittesporing mv. Virksomhetene med størst ekstra lønnsutgifter er Helsestasjons- og legevaktstjenesten (8,0 mill. kroner) og avdeling for folkehelse, som fra høsten 2020 inkluderte koronateamet (3,8 mill. kroner). Også renholdsavdelingen og flere andre virksomheter, særlig innenfor omsorgssektoren, hadde betydelig lønnskostnader i forbindelse med pandemiutbruddet.

Driftsutgiftene er i stor grad knyttet til medisinsk forbruksmateriell (smittevernutstyr mv), hvor det er registrert vel 8,3 mill. kroner til ekstrainnkjøp av slikt utstyr. I tillegg var det en del kostnader til annet utstyr. Spesielt i startfasen, da mye av samfunnet stengte ned, var det en del utgifter knyttet til ekstra innkjøp av for eksempel datautstyr som bærbare PC-er som var nødvendig for å gjennomføre bruk av hjemmekontor. Det har også vært andre kostnader blant annet knyttet til frikjøp av leger mv., etablering av fasiliteter ved legevakt og teststasjon.

Kostander per tjenesteområde			
Tall i 1000 kroner	Lønn	Drift	SUM
01 Administrasjon	513	995	1 508
02 Barnehage	1 370	2 889	4 259
03 Skole	2 309	1 679	3 988
04 Kultur	11	357	368
05 Idrett	6	23	29
06 Livssyn	-	1	1
07 Helse	17 525	2 692	20 217
08 Omsorg	12 026	9 579	21 605
09 Sosial	2	13	15
10 Barnevern	-	8	8
11 Forvaltning	-	180	180
12 Nærmiljø	-	56	56
13 Bolig	-	28	28
14 Næring	-	156	156
15 Samferdsel	1	36	37
18 Økonomi	-	4	4
	33 763	18 696	52 459

Inntektsbortfall

Det er dekket 13,9 mil. kroner til reduserte inntekter. Dette omfatter følgende poster:

- Inntektsbortfall i kommunale barnehager som følge av at barnehagene holdt stengt fra 12. mars til 19. april. (1,8 mill. kroner)

- Inntektsbortfall i *private* barnehager i samme periode, kompensert gjennom økte kommunale tilskudd (6,9 mill. kroner)
- Inntektsbortfall i SFO i samme periode (2,5 mill. kroner)
- På grunn av koronapandemien ble det kun bosatt 14 flyktninger i 2020, mot en opprinnelig anmodning på 30 personer. Færre bosettinger gir også lavere utgifter. Erfaringsmessig går ca 38 prosent av integreringstilskuddet til helt variable kostnader som sosialhjelp og introduksjonsstønad. Resten av utgiftene er i større grad faste kostnader som faste lønnsutgifter og faste løpende avtaler som i mindre grad kan reduseres på kort sikt. Flyktningetjenesten er på denne bakgrunn kompensert for 50 prosent av bortfalt integreringstilskudd (1,3 mill. kroner).
- Andre poster helse og omsorg (legesenter, dagtilbud) er kompensert med 0,9 mill. kroner som følge av anslått mindreinntekter sammenlignet med 2019-regnskap. Det er da tatt høyde for at også driftsutgiftene er redusert. (0,9 mill. kroner)
- Andre poster oppvekst og kultur (leirskole, kulturhus, svømmehall (0,5 mill. kroner)

Indirekte merutgifter helse- og omsorg

I tillegg til de direkte merutgiftene er det brukt midler fra koronaavsetningen til å dekke indirekte merutgifter på to områder hvor pandemisituasjonen har medført et økt press på tjenestene, etter en konkret vurdering.

Overligger på sykehuset

Karmøy kommune har over tid hatt utfordringer med overliggere på sykehuset. For å forhindre dette har en de siste årene økt kapasiteten for å kunne unngå kostnader med overliggere. På tross av dette har kommunen fra juni 2020 og ut året betalt Helse Fonna 2,7 mill. kroner for overliggere. En stor del av forklaringen på dette er at det i 2020 har vært en betydelig redusert sirkulasjon på sykehjemssenger. Dette har medført at vi i år har hatt vesentlig flere pasienter som har hatt korttidsplasser i påvente av langtids plass på sykehjemmet. På det meste var det 37 pasienter i 2020 som var på korttidsplass i påvente av langtids plass. Konsekvensen av dette er at vi i 2020 hadde vesentlig færre korttidsplasser enn tidligere år. Dette har igjen medført flere overliggere på tross av samlet økning av senger i kommunen.

Hjemmetjenesten

Innbyggere som har hatt behov for korttidsplass har istedenfor fått tilbud i sitt hjem. I tillegg var dagtilbudene for eldre lukket i de første månedene av pandemien, og når de åpnet opp igjen kunne kommunene ikke gi like mange timer til deltakerne som før pandemien. En konsekvens av dette har vært økte tjenester i hjemmet. Det er vurdert å ha gitt en indirekte merkostnad for hjemmetjenesten på 2,3 mill. kroner.

Desinfiseringsmaskiner (investering)

Tidlig i pandemiutbruddet, i månedsskiftet mars/april 2020 ble det besluttet å bestille 5 nye desinfiseringsmaskiner. Maskinene gir økt sikkerhet, kapasitet og kvalitet ved smitterenhold. Maskinene desinfiserer ikke bare flater, men alt i et rom. Dette sikrer at også luft, møbler, tekstiler og overflater blir rengjort og man slipper å ta ned gardiner, rense stoffmøbler mv.

Forlenget drift av kommunal skatteinnkreving

Skatteinnkrevingen skulle overføres fra kommunene til staten fra 1. juni 2020. På grunn av de omfattende tiltakene mot koronaviruset, ble det besluttet å utsette overføringen til 1. november 2020. Siden kommunene nå får ansvar for dette i en lengre periode, blir noe av disse midlene tilbakeført til kommunen i 2020. Som det ble orientert om i KST 67/20 ble Karmøy trukket mer enn kommunen hadde i kostnader til vår drift av kemnerkontoret i budsjettet for 2020, og endringen innebar dermed et økonomisk tap for kommunen. Når dette nå tilbakeføres vil det av

samme grunn innebære at kommunene får tilbake mer inntekter enn det koster å drive kemnerkontoret fram til 1. mai. Kommunene blir kompensert med rundt 460 mill. kroner for dette, noe som for Karmøy utgjør 3,68 mill. kroner. For å opprettholde driften frem til 1. november ble det i KST 67/20 satt av 2,26 mill. kroner for å kostnadene mellom 1. juni og 1. november. Resterende midler ble overført til disponible midler for å dekke korona-effekter.